№ 96

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 29 LISTOPADA V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno.

Jakub Szymkiewicz, radca nadworny, doktor medycyny i chirurgii, Cesarskiego uniwersytetu wileńskiego i medycznego towarzystwa wileńskiego, oraz wielu towarzystw uczonych zagranicznych, członek, umarł na dniu 6 t. m., w majętności swojey, Taukielach, w powiecie wilkomirskim, maiąc wieku lat 45. W roku 1806 wydał: naukę Chirurgii teoryczney i praktyczney we 2ch tomach; w roku 1810, Naukę o chorobach dzieci; w roku 1818 dzieło o pijaństwie. Pierwszy z właścicieli ziemskich w powiecie swoim porządne dla włościan, murowane wystawił zabudowania. Przez rozporządzenie testamentowe, dzieląc majątek między familiją i przyjaciół, zapewnił dla swoich chłopów wieczyste posiadanie ziemi z naznaczeniem fundnszu na edukacyą ich dzieci; oprócz tego, odkazał summy: na edukacyą w szkołach publicznych ubogich uczniów stanu szlacheckiego, mieskiego i chłopskiego; na powszechność muzyków professyonistów wileńskich; na zakład szkoły rzemieślniczey w Wilnie; na Towarzystwo Dobroczynności i na pobożne jałmużny.

Gazeta senacka, datowana z *Petersburga* d. 16 listopada, ogłosiła następującą *zapiskę* ministra skarbu do komitetu ministrów, d. 18 marca 1818 r. podaną, o towarach do portu ochockiego przez Anglika *Gordona* przywiezionych, i mogących się na przyszłość przywozić i wywozić. W *zapisce* tey między innemi wyrażono:

Sybirski jenerał gubernator uwiadomił ministra skarbu, że w końcu miesiąca września, zeszłego 1817 roku, przybył do portu ochockiego z *Kalkuty* (w Indyach-wschodnich) statek kupiecki *Broders* z różnemi towarami, i że superkarg jego, Anglik *Gordon*, pierwszy odważył się przywieźć pożyteczne dla *Ochockiego Kraju* towary, złożone z rzeczy po większey części potrzebnych dla tamteyszego kraju, jako to: rzeczy do żywności, bawełniane i jedwabne towary, żelazo, napoje mocne, cukier, kawę i t. d., i że *Gordon* po pierwszém doświadczeniu handlowém w porcie *ochockim*, ma przedsięwzięcie corok przybywać do *Ochocka*, i w tym roku, zajechawszy pierwiey do portu petropawłowskiego, ztamtąd przyjechać do *Ochocka*, a potém znowu do *Kamczatki*, dla zakupienia futer; w liczbie różnych rzeczy, które zamyśla on tam przywozić, mianowicie należy coroczne dostarczenie mąki, soli dla Kamczatki i Ochocka, jeżeli z nim szczególna w tey mierze zawarta zostanie umowa.

Zatém sybirski jenerał gubernator przy piśmie przesłał do ministra skarbu cztery rejestra towarow przywiezionych do portu ochockiego przez Anglika *Gordona* na okręcie *Broders*: 1szy rejestr całego w ogólności ładunku okrętu z oznaczeniem w jakich ilościach powinny do cząstkowey postępować przedaży; 3 *trzy* zaś dalsze, stosownie do postanowienia komitetu ministrów, pod dniem 4 lipca 1815 roku, przez irkuckiego gubernatora cywilnego ułożone, które przezeń przesłane zostały do zwierzchności *Ochocka*, mające służyć za przewodnictwo w pozwalaniu przedaży towarow i pobieraniu od nich poszlin, z zastrzeżeniem, iżby cena towarow za osnowę przyjęta była ta, która przez *Gordona* będzie objawiona.

Minister skarbu roztrząsnąwszy we wszystkich szczegółach wyżey wyrażone okoliczności i ułożone rejestra ładunku okrętu *Broders*, przekładał w opinii:

1. Rzeczy do żywności, w przyłączonym tu spisie pod literą *A* wyrażone, medykamenta aptekarskie i astronomiczne instrumenta, przepuszczać bez poszlin.

2. Towary w załączonym tu spisie pod literę *B* objęte, przepuszczać wyrażone w taryffie kiachtyńskiey z poszliną, jaka w taryffie tey jest naznaczona, nieobjęte zaś w tey taryffie po 25, a zabronione przez taryffę kiachtyńską, lecz w tym spisie objęte, po 30 procentow, od rubla, podług otaxowania.

3. Zatém wszystkie zagraniczne towary i rzeczy, jakiegobykolwiek były nazwania, jako zgoła niepotrzebne i do samego tylko zbytku służące, zabronić wprowadzać do ochockiego portu i na półwysep Kamczatkę, w przypadku zaś wprowadzenia, konfiskować bez żadnego dalszego poszukiwania i śledzenia.

4. Postanowić za konieczny obowiązek dla mieyscowych zwierzchności, iż, jak tylko przybędzie do Ochocka albo na półwysep Kamczatkę jakikolwiek statek z cudzoziemskiemi dla przedaży towarami, po wyładowaniu zgoła nie tracąc czasu sporządzić ich rejestr, dzieląc na dwa wyżey wyrażone spisy, oznaczając razem z zupełną dokładnością ich nazwanie, wagę i miarę; takowy spis przesłać do ministra skarbu z uwiadomieniem, jakiego narodu i zkąd przybył statek, jego nazwanie, imie szypra, i do kogo należą towary.

5 Ponieważ w spisie pod literą *B*, pozwala się wprowadzać takie towary, od których powinny bydź płacone poszliny podług otaxowania od rubla; przeto ażeby cena ich była rzeczywista, włożyć również na mieyscowe w *Ochocku* i na półwyspie *Kamczatce* władze, azeby wszystkich tych towarow, dla zachowania dobra skarbu, sprawiedliwą robiły taxę, podług którey już pobierać poszlinę, w czém też do ścisłey odpowiedzi bezpośrednie zobowiązać te władze. (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Ruski Inwalid z dnia 19 listopada zawiera następujące obwieszczenie: „Podług Imiennego Jego Cesarskiey Mości Naywyższego Ukazu, objawionego Rządzącemu Senatowi przez ministra spraw wewnętrznych, Rzeczywistego Radcę Taynego i Kawalera Osipa Piotrowicza *Kozadawlewa*, d. 6 listopada r. t., rozkazano: z okoliczności teraźnieyszego rekruckiego naboru, odłożyć szlacheckie i kupieckie wybory do dnia 1go stycznia 1819 roku, w tych wszystkich gubernijach, gdzie one zaczynać się powinny po upłynieniu roku teraźnieyszego na następne trzy lata.

Alexander Gair Naywyżey uznany wice-konsulem hiszpańskim w *Taganrogu*.

Podług *Poczty Północney*: dnia 15 listopada, około godziny 6tey wieczorem *Newa* stanęła. Nazajutrz w wielu mieyscach przechodzili już rzekę po lodzie z zupełnem bezpieczeństwem.

Dnia 19 paździer. o godzinie 10tey wieczorem, *Bukarest* oświecony został światłem atmosferycznem tak mocném, że w pokojach nawet, w których świece zapalone były, zjawienie to było bardzo widoczném. Wielu ze znaydujących się w czasie tym na podworzu zapewnia, że światło to wydawała kula ognista, podobna do spadającey z nieba gwiazdy, w wielkości ją przewyższająca, która niezmiernie się powiększyła, a nakoniec w słabe zamieniła się światło. Droga, którą kula ta leciała, była koloru brunatnego i do długiego ogona podobna. Zjawisko to trwało około dwoch minut. Goniec, który d. 20 z *Jass* przybył, widział, też samo zapewnie zjawisko,

tegoż kształtu i nader mocnego światła, a jechał wtedy drogą w *Maldawii* o 180 wiorst od *Bukarestu*. Z czego wnosić można, że to zjawisko widzianém bydź musiało i w innych krajach *Wschodniey-Europy*.

Dnia 20 października w *Kazaniu* otwarte zostało, podług nowego urządzenia, seminaryum duchowne, a przy niém szkoła powiatowa i parafialna.

Mieszkańcy osady *Biełokurakińskiey*, należącey dawniey do zeszłego Xiążęcia Alexandra *Kurakina*, teraz zaś wolni rolnicy, okazali uderzający przykład wdzięczności swey, dla pamięci tego Xiążęcia, byłego ich pana. Przykładem swym stwierdzili prawdę, że dobrodzieystwa żyją wiecznie w sercach wdzięcznych po zgonie nawet dobroczyńców. Przeniknieni wdzięcznością ku swojemu dobroczyńcy, który ich nowém udarował życiem, wolnością, dnia 22 paździer. odprawili w mieście powiatowém żałobne po nim nabożeństwo. Zaprosili urzędników i okoliczne duchowieństwo. Po mszy ś. i modłach żałobnych, które celebrował Biskup Teodorowski z licznem duchowieństwem, całe zgromadzenie duchowieństwa, urzędników, zaproszone zostało na obiad do domu tegoż Xiążęcia. Nie można bez rozkoszy serca bydź świadkiem, jak ci włościanie błogosławili pamięci zmarłego, jak łzami szczerego żalu wdzięczność swą wyrażali, a dzień ten znakomitemi darami dla nieszczęśliwych oznaczyli. Otoż, wiekuisty pomnik spokoynych cnot obywatelskich, dobrodzieystwami wzniesiony, a niezwiędłym wieńcem wdzięczności przyozdobiony.

W miesiącach wrześniu i październiku przeszło przez komorę archangielską towarow, wprowadzonych na 475,000, a wyprowadzonych na 1,477,000 rubli wartości.

Królestwo Polskie.

z *Warszawy d.* 1 *grudnia*.

Jego Cesarzewicowska Mość, W. Xiążę *Konstanty*, spodziewany dziś w tey stolicy z podróży przedsięwziętey do *Akwsgranu*.

Akwisgran.

(*z gaz. berl.*) *Dnia* 19 *listopada*. Wyjazd Króla Jmci Pruskiego do *Bruxelli*, który miał wczora nastąpić, odłożony został. Xiążę Następca wyjechał tam już d. 15 t. m.

Cesarz *Franciszek*, przed swoim wyjazdem, prócz uczynionych dla korpusu dyplomatycznego podarunków, przesłał je także i dla wielu tuteyszych mieszkańców, między innymi dla dyrektora policyi Pana *Cols* pierścień brylantowy z cyfrą; dla Pana *Brammerz*, w którego domu mieszkał, takiż pierścień, a dla jego małżonki brylantowe kolczyki; Alexyanom 1000 fr. Dzisiay wychodzą ekwipaże, a jutro wyjadą osoby składające orszak Cesarza. Jenerał Adjutant i jenerał porucznik *Kutschera* jest chory, i odwiedzany był często przez Cesarza. — Monarcha ten przez ciąg pobytu swego w tém mieście, bywał regularnie z całym swoim orszakiem, wyjąwszy tylko kiedy powietrze było bardzo wilgotne i mgliste, na nabożeństwie w blizkim kościele Alexyanow.

Wczoray wyjechał Xiążę *Wellington* do *Bruxelli*, a Hrabia *Benningsen* do *Frankfortu*.

Akwisgran, dnia 21 *listopada*. Król Jmć Pruski wyjechał ztąd wczoray zrana.

Xiążę *Wellington* przybył tu przeszłey nocy.

Poseł Króla pruskiego przy dworze petersburskim, jenerał porucznik *Scholer*, wyjechał ztąd do *Frankfortu*; rzeczywisty tayny radzca legacyi, *Jordan*, do *Berlina*; Hrabia *Hardenberg-Reventlow* do *Mastricht*; minister rossyyski Baron *Anstelt* do *Frankfortu*; rossyyski poseł przy dworze wiedeńskim, Hrabia *Gołowkin*, do *Wiednia*; badeński minister stanu, Baron *Berstett*, do *Carlsruhe*; rossyyski minister przy dworze sardyńskim, Xiążę *Kozłowski*, do *Turynu*.

Żaden z ministrow wielkich mocarstw jeszcze naszego miasta nie opuścił. Lord *Castlereagh* pracował d. 18 w gabinecie z sekretarzem swoim, w czasie tym, kiedy Lady *Castlereagh* miała u siebie wielką kompaniją. Wyjazd Xięcia *Richelieu* został także odłożony.

Znajomy *Maubreuil* przesłał także, z *Londynu*, memoryał do kongressu.

(*z Korr. hamb.*) *Akwisgran, dnia* 20 *listopada*. Dziś zrana o godzinie 8 Król Jmć Pruski wyjechał ztąd przez *Kolonią* do *Berlina*.

Rzeczy Xięcia *Metternich* także już wyszły, a znakomite osoby, które się tu jeszcze znaydują, czynią po większey części przygotowania do blizkiego wyjazdu.

Mówią, że dnia 17 t. m. protokuł aktow kongressu zamknięty został, i że się już pod prassą znayduje.

N. Cesarz Jmć Rossyyski, razem z N. Cesarzową Matką, oczekiwany tu jest z *Bruxelli* na d. 22 t. m., i wyjedzie bez zatrzymania się w dalszą podróż.

Niderlandy.

(*z gaz. berl.*) *Bruxella, dnia* 17 *listopada*. N. Cesarz Jmć Rossyyski przybył tu po południu około godziny 4tey. N. Cesarz siedział w otwartym pojeździe; obok niego po prawey ręce Xiążę *Oranii* w mundurze rossyyskim. Cesarz udał się naprzód do Nayjaśnieyszey Matki Swojey; poczém był z odwiedzinami u Króla. Cesarzowa Jeymość i Xiężna *Oranii* udały się zaraz potém do Monarchy. Przed mieszkaniem Cesarza stoi straż honorowa ze znacznego oddziału karabinierow i jedney kompanii piechoty złożona.

Przybyli tu już dnia 16: Xiążę następca Pruski z orszakiem, rossyyscy jenerałowie *Mężykow*, *Czerniszew*, etc., rossyyski minister *Pozzo di Borgo*, rossyyski rzeczywisty radca tayny *Willamow*, i inni.

N. Cesarzowa Rossyyska, Matka, chciała przed kilką dniami, w towarzystwie Xięcia i Xiężny *Oranii*, odprawić na jachcie królewskim podróż ztąd do *Antwerpii*; przejażdżka ta odłożoną została.

Od dnia 10 t. m. krążyły tu nader dziwne pogłoski. Jedna z gazet naszych, *Wyrocznia*, donosi w krótkości, pod d. 12, co następuje: „Wczoray i dzisiay uwięziono tu wiele osób, naywięcey cudzoziemców; z jakiey przyczyny? dotąd jeszcze jest tajemnicą. Gazeta *Journal Général* wyraża: 8—10 osób jest uwięzionych, między któremi 2—3 Belgiyczyków. Wstrzymujemy się, póki nie otrzymamy dokładnieyszey wiadomości, od wszelkich domysłow, do których uwięzienia te powod dają." — Dziennik *Vrai Libéral*, który tu wychodzi, zachowuje głębokie milczenie. — Jedna z uwięzionych osób, słuchaną była przez sędziego inkwizycyynego, Pana *von Casteele*, od godziny 9tey zrana aż do godziny 3 po południu. Druga, nad granicą francuzką uwięziona osoba przywieziona tu została dnia 12 zrana pod mocną strażą. — Wiadomość o *Bonapartego* mniemaney ucieczce przyszła do *Bruxelli* przez *Antwerpiją* z *Londynu*; odtąd mówią, że uwięzienia te mają związek z tym wypadkiem. Tajemnica, w którey rząd angielski wiadomości z wyspy ś. *Heleny* utrzymywał, ożywiała to podeyrzenie. Z tém połączyła się druga, rozszerzona we Francyi wiadomość o innym spisku. Teraz jednak wszystko się należycie wyjaśniło, t. j., pogłoski te powróciły do swey nicości, i są również bez zasady, jak fałszywa wiadomość o odstąpieniu krainy na drugiey stronie *Mozy* dla *Pruss*, za inną, która *Niderlandom* dostać się miała.

Mówią tu o mianowaniu vice-króla dla Belgiow.

P. S. mówią tu o nowych uwięzieniach i słuchaniach sądowych.

Bruxella, dnia 19 *listopada*. Wczoray obchodzono u dworu dwojaką uroczystość: narodzin Królowey i obecności Cesarza *Alexandra*. Dany na ratuszu bal był jeszcze wspanialszy od balu danego d. 11, oświecenie rzęsistsze i bogatsze. Nader gustownie oświecony był pałac cesarski. Przed weyściem do niego jaśniał napis: *de son harmonie naitra le bonheur* (Z tey zgody szczęście wynika). Bal przeciągnął się do poźney nocy.

Cesarz uprzedził, ażeby nie czyniono żadnego urodzystego przyymowania: wysłane dla przeprowadzenia jego woyska nie prędzey jak we 2 godziny po nim do miasta powróciło. Orszak cesarski przybył także poźniey od Monarchy.

Wczoray był wielki obiad u Xięcia *Oranii*, a wprzódy jeszcze wielka parada woyskowa na placu królewskim. Woyska przeciągały przed oknami cesarskiemi.

Mówią, że N. Cesarzowa jutro, a N. Cesarz d. 21 ztąd wyjedzie.

Przyjechała tu Pani *Catalani*. — 688 duńczyków przechodziło tędy wczoray.

O tak nazwanym śpisku niczego się dowiedzieć nie można, również o liczbie uwięzionych i o występkach im zarzucanych. Ma bydź więcey 40 osadzonych, niektórzy w osobnych więzieniach. Naymocniey obwinionym jest ten, którego na granicy francuzkiey poymano. *Merkury Belgicki* mówi o sprawie tey w następnym sposobie: „Od kilku dni krążą pogłoski, którym, bez nay większey niebaczności nie można dać zupełney wiary. Mówią o śpiskach, które zaledwo przywróconą Europę, obalić miały. Okoliczności, które do rozwinienia wiadomości służą, są razem tak bez związku i tak okropne, że przerażają imaginacyą. Ażebyśmy czytelników naszych przedmiotem tym zająć mogli, oczekujemy od czasu światła i objaśnienia.“

Między uwięzionymi znayduje się wielu officerów belgickich i francuzkich. Miano od nich słyszeć w jednym domu trunkowym te słowa: „Łatwą byłoby rzeczą, nowe drewniane wschody, które do ratusza prowadzą, za pomocą jedney tylko petardy na powietrze wysadzić.“

Na dzisieyszém posiedzeniu Izby drugiey, na którey NN. Cesarz, Cesarzowa Matka i Xiężtwo *Oranii* obecnymi byli, po długich i dość żywych rozprawach, projekt do prawa względem milicyi narodowey, przyjęty został 73ma przeciw 23 głosom.

Amsterdam, *dnia 21 listopada*. Papiery publiczne spadaią bezprzykładnie. We czwartek było tak wielu sprzedaiących, że wszytkie *effekta* w tymże dniu zebrania birży, od 2 do 6 i 7 procentów spadły, a jednak bez żadney polityczney przyczyny. Niektórzy maklerowie musieli wypłaty swoje wstrzymać; a że się na piątek więcey jeszcze obawiano, przez coby bardzo dobre domy do nieprzyjemnego położenia przyyśdź mogły; postanowiono zatém, ażeby w dniu wczorayszym nie robić żadnego handlu *effektami*, chybaby cena wtorkowa znacznie podniesioną została. Ztąd też droższą ceną kupowano. Zamieszanie, jakie powstało, było bezprzykładném, i na chwilę ustał był kredyt zupełnie.

Dzisieysza birża była także bardzo dziwna, a na końcu papiery przedawane były o 2 i 3ma procentami niżey, aniżeli je z początku kupowano.

(*z Korr. hamb.*) *Bruxella*, *dnia 20 listopada*. Liczba osób, które z powodu wiadomego śpisku uwięzione zostały, wynosi już więcey 40. Do żadnego z nich nie ma dla nikogo wolnego przystępu. Sądowe śledzenia odbywają ciągle z naywiększą gorliwością.

Prussy.

(*z gaz. berl.*) *Kolonia*, *dnia 19 listopada*. Dnia 17 około godziny 1szey N. Cesarz Austryacki, wpośród gromu dział i odgłosu dzwonów, przybył do miasta naszego. W kilka godzin po przyjeździe, udał się Cesarz do *Deutz*, dla widzenia, z jednego ogrodu tameczego, położenia naszego miasta. Potém oglądał N. Pan warownią i laboratorya wojenne. Wczoray zwiedził Monarcha zbiór obrazów kupca *Lyversberg*, kościoły, ratusz, zbiór zabytków starożytności i sztuk professora *Wallrof*, ogrod botaniczny i t. d. Przez obadwa wieczory miasto było oświecone. — Dziś uda się Cesarz w dalszą drogę przez *Bingen*. Na dzień 23 przybędzie do *Monachium*, i zabawi tam przez 5 dni, a na dzień 3 grudnia stanie w *Wiedniu*, gdzie d. 10 otrzyma odwiedziny N. Cesarza Rossyyskiego.

N. Król Jmć przybędzie tu dnia 20; N. Cesarzowa Rossyyska d. 21; a N. Cesarz *Alexander* d. 23.

Kolonia, *dnia 20 listopada*. Dziś od godziny 2giey po połudn̄iu miasto nasze cieszy się szczęściem posiadania w murach swoich N. Króla Jmci. — Jutro N. Pan opuści miasto nasze.

Anglia.

(*z gaz. berl.*) *Londyn*, *dnia 14 listopada*. Królowa przed kilką dniami przyymowała znowu z rąk Arcybiskupa Kanterburskiego komunią. Razem z Królową przystępowali do stołu Pańskiego Xiążę Rejent i Xiężniczki.

Xiążę Rejent, na żądanie Królowey, miał uczynić pierwszy krok w pojednaniu się z bratem swoim, Xięciem *Sussex*.

Xiążę Rejent chce, ażeby go malarz *Lawrence* odmalował, dla przesłania portretów swoich Cesarzom Rossyyskiemu, Austryackiemu i Królowi Pruskiemu.

Na uczcie u Lorda Majora znaydowało się trzech Ministrów, Hrabiowie *Liverpool* i *Bathurst* i Lord *Sidmouth*, oraz ministrowie amerykańscy, posłowie badeński i hesko-darmstadzki.

Załoga wyspy *ś. Heleny* wzmocniona zostanie niezwłócznie 650 ludźmi, którzy wykonają przysięgę, że się *Bonapartemu* wymknąć nie pozwolą.

W tych dniach spalił się wieyski dom pewnego Duka, którego powszechnie za wielkiego skąpcę mają. Gazeta jedna donosi żartobliwie, że rozpalony przypadkowie ogień na kuchni Duka był przyczyną tego nieszczęścia.

Londyn, *dnia 17 listopada*. Dodatek do *gazety londynskiey* (*London-Gazette*) uwiadamia o śmierci Królowey, jak następuje:

Whitehall, *d. 17 listopada* 1818.

Dziś w południe o godzinie 1szey, z niemogącym się opisać żalem całey rodziny królewskiey, Królowa po długiey chorobie, którą N. Pani z przykładném poddaniem się i ze stałością cierpliwie znosiła, żyć przestała.

Liczne wielkie i przykładne cnoty, któremi się N. Pani w przeciągu długiego życia swego odznaczała, poważane i szanowane były powszechnie od wszystkich jakiego bądź stanu poddanych NN. Królewstwa Ichmość, i uczyniły śmierć tey dostoyney i przezacney Monarchini stratą dla całego narodu, jaką wyrazić słowy niepodobna!

Zofija Karolina, córka Xięcia *Karola Ludwika Fryderyka Meklenburg-Strelitz*, ciotka Panującego W. Xięcia *Jerzego Karola Fryderyka Józefa*, narodzona 19 maia 1744, zaślubiona 8 września 1761, Królowi *Jerzemu III* zostawiła 12 dzieci, 7 synów i 5 córek.

Do dzisieyszego numeru gazety *Courier* wydany został następujący nadzwyczayny dodatek: „Smutny wypadek, do którego czytelnicy nasi przez dzisieyszy, ranny biuletyn przygotowani zostali ziścił się. *Królowa nie żyje!!!* Przeszłey nocy pokazała się gangrena w goleniach; przewidziano, iż kilka tylko godzin żyć miała. O pół do pierwszey przybył Rejent i Xiążę *York* do *Kew*. O godzinie 1szey skonała Królowa bez żadnego głosu i poruszenia się. Wiadomość ta udzieloną została Lordowi majorowi. Wysłano gońców na stały ląd.

Teraz Parlament, naypoźniey do 40 dni, zebrać się musi, dla wyznaczenia Królowi opiekuna.

(*z Korr. hamb.*) Były francuzki jenerał *Gourgaud*, stronnik *Bonapartego*, który od dawnego czasu w *Londynie* siedział, i znajome opisanie bitwy pod *Waterloo* wydrukował, z rozkazu ministra stanu spraw wewnętrznych przeszłey soboty tu aresztowany i na mocy *Alienaktu* z kraju wywieziony został. Gazeta *Morning Chronicle* wyraża, że jenerał ten pokrzywdzony został od służby policyyney, która do aresztowania jego posłana była. Gazeta *Courier* dowodzi przeciwnie, że jenerał *Gourgaud* mocno pokrzywdził policyynych, i że dąsając się z nimi ciężkie im guzy pozadawał. Przyczyna jego uwięzienia nie jest dotąd dokładnie wiadomą. Jeśliby jenerał *Gourgoud* należał rzeczywiście do śpisku ucieczki *Bonapartego*, jak rozumieją, wtedy, podług aktu uwięzienia *Bonapartego*, popełniłby główny występek, i powinien bydź wdzięczny rządowi angielskiemu, że go tylko z kraju wysłał, i uwolnił go od wiecznego więzienia i deportacyi.

Uważają tu, że jenerał *Gourgaud* wysłany ztąd został, po odebraniu ostatnich depeszów z wyspy *ś. Heleny*. Popłynął on z *Harwich* na jednym statku przewozowym.

Officer jeden z okrętu *Mosquito*, który ostatni z wyspy *ś. Heleny* przybył, pisał pod 8 listopada do jednego z przyjaciół swoich w *Carlisle* list następujący:

„Na wyspie *ś. Heleny* odkryto wiele listów, które do.... adressowane, a do *Napoleona* pisane były. Niektóre z tych listów zawierały zapisy na summy pieniężne, dla ułatwienia jego ucieczki. Inne osoby wplątane są także do tego śpisku i zostały aresztowane. Kaper jeden z *Ameryki południowey* krążył przez kilka tygodni pod wyspą *ś. Heleny*; mogę jednak WPana zapewnić,

iż

że więzień stanu podczas wyjazdu naszego w dobrém się schowaniu znaydował. "

List jeden z wyspy ś. *Heleny* pod 28 września zawiera co następuje:

„ Jutro wychodzi ztąd okręt *Mosquito* do Anglii z depeszami od *Sir Hudson Lowe*, które, jak słychać, tyczą się odkrytey korrespondencyi, z którey okazuje się śpisek w celu uwolnienia *Bonapartego*. Między osobami do tego wplątanémi, wymieniają dom jeden bankowy w *Londynie* i dwie inne osoby na stałym lądzie. Jenerał *Gourgaud* miał ztąd dla tego wyjechać, że *Napoleon* nie chciał, ażeby dla kłótni jakieyś z Hrabią *Montholon* pojedynek odprawiał; drudzy jednak rozumieją, że jenerał *Gourgaud* w zupełnie innym zamiarze wyjechał. *Bonaparte*, jak ciągle zapewniają, otrzymał 15,000 f. s.; kiedy i jakim sposobem, jest rzeczą niepojętą. Jenerał *Bertrand* zapewnia, że *Bonaparte* zawsze milionem f. s. rozrządzać może. Z obcych kommissarzów na wyśpie ś. *Heleny* odjechał austryacki i rossyyski, i tylko francuzki jeszcze się tu znayduje. *Bonaparte* nie uznaie żadnego z nich. Austryacki kommisarz Baron *Sturmer*, przez ciąg bytności swey na wyspie ś. *Heleny*, raz tylko widział *Bonapartego*. "

Kupiecki okręt jeden angielski, który wypłynął z Indyy zachodnich z jednego portu, do którego nie dopuszczają zawijać okrętom amerykańskim, na skutek amerykańskiego aktu nawigacyynego z d. 2 października, zatrzymany został w *Delaware*.

F r a n c y a.

(*z gaz. berl.*) *Paryż, dnia 16 listopada.* Wczoray były wielkie pokoje u Króla. Xiążę *Talleyrand* pełnił, jak zwykle, służbę W. Szambellana. Między obecnymi było wielu Marszałków i Jenerał *Canuel*.

Xiążęta *Chartres* i *Nemours*, synowie Xięcia *Orleanu*, i jedna z ich siostr, chorują na szkarlatynę.

Xiążę *Richelieu* oczekiwany tu jest na d. 25 t. m.

Król ułaskawił trzech osądzonych na zesłanie za rozszerzanie pism buntowniczych.

Z *Maubeuge* ustąpili Rossyanie dnia 14. Dnia 24 ustąpią Prusacy z *Montmedy* i całego departamentu *Mozy*. Dnia 11 opuścili już okręgi *Bar*, *Commercy*, *Montmedy* i *Verdun*.

Szkoły lankasterskie nabierają coraz większey wziętości. Jedna z gazet zdaje się obawiać, ażeby szkoły te z czasem niestały się pozorem i powodem do ściśleyszych związkow między młodymi ludźmi.

Elektorowie departamentu *Sekwany* złożyli karę pieniężną, na którą młody *Esneaux*, wydawca dziennika *l'Homme gris* przez sąd policyi poprawczey osądzony został. Uwolniony już zatém z więzienia, a kwietacya z otrzymaney summy korpusowi wyborczemu złożoną została.

Dziennik xięgarski (*Journal de la Librairie*) z d. 7 t. m. daje raz pierwszy dokładne wyszczególnienie wszystkich na pół peryodycznych pism, o których żadney gazecie paryzkiey niewolno było dotąd ani wspominać. Wiele ich nie było nawet z imienia znanych w Paryżu, a tem bardziey na prowincyi. Uważają to za znak blizkiego oswobodzenia gazet od niewoli druku. Znakomitsze z tych pism są: *Le Censeur européen* przez Panow *Comte* i *Dunoyer*; *Correspondence politique et administrative* prze P. *Fievée*; *Minerve* przez PP. *Aignan*, *Benj. Constant*, *Dumoulin*, *Estienne*, *Juy*, *Jouy*, starszego *La Cretelle* i *Tissot*; *Bibliothéque historique* przez P. *Chevalier*; *Surveillant* przez P. *D'Armaing*; *Lettres Normandes* przez *Leona Thiesse*; *Père Michel*; *Homme gris* przez *Esneaux*; *Sentinelle d'honneur* przez *de Salle*. Dzienniki te wydawane są przez tak nazwanych liberalistów. Przeciw tym wystawione są od ministrów następne: *Spectateur politique et litéraire*, *Publiciste*, *Archives politique et litéraires*, *Modérateur* etc. Ultrarojaliści mają także swoje dzienniki; np. *Vendéen ou l'éplucher*, *Lettres Champanoises* przez Xiędza *Jondot*, *Conservateur* przez *Chateaubrianda*, *Ami de la religion et du roi*, przeciw któremu liberalny Biskup *Grégoire* swoje *Chronique religieuse* wydaje.

W ogrodzie pałacu *Tuilleries* nie wolno czytać i kommentować *Minerwy* i *Dziennika handlowego*.

Celnik jeden w *Cette* umarł okropną śmiercią. Nawykły połykać mnieysze sztuki pieniędzy, założył się, że połknie 50 centymową sztukę, i wygrał. Teraz odważył się uczynić to ze sztuką sześcio-frankową; ta mu uwięzła, i umarł po miesiącu męczarni z womitow.

Paryż, dnia 18 listopada. Wczora przyymował Król, w dniu narodzin swoich, powinszowania rodziny królewskiey, dworu, ciała dyplomatycznego, ministrów, marszałków, władz urzędowych i t. d. U Króla był obiad familiyny. W. Xiążę *Konstanty* znaydował się między 12 gośćmi, i wyjechał tegoż dnia do *Bruxelli*.

Zwołanie Izb ma bydź odłożone do d. 8 grudnia.

Oczekują tu Xięcia *Richelieu* i Xięcia *Wellingtona* w jednymże czasie.

Administracya *Paryża* zaymuje się wielką i zbawienną poprawą tuteyszych więzień.

Na ostatniém posiedzeniu Instytutu, na wniesienie Pana *Aignan*, zaymowali się członkowie środkami, jakiemiby powrót Pana *Arnauld* do kraju sprawić można.

Xięgarz *Lhuillier*, wydający pismo: *l'Homme gris*, appelował od wyroku sądu policyi poprawczey. Wyrok ten naznaczał mu rok więzienia, zostawanie przez 5 lat pod dozorem i na 3,000 fr. kaucyi; sąd appellacyyny wyrok takowy potwierdził.

Zyjemy w czasie śpiskow. Powstają one jak bańki mydlane. W *Paryżu*, biały śpisek i śpisek *Marineta* na Xięcia *Wellingtona*. W *Bruxelli*, śpisek publicznych gościńcow. W *Londynie* śpisek na wyśpie ś. *Heleny*, dla uwolnienia *Bonapartego*. Należałoby w rzeczy samey uczynić śpisek przeciw wszystkim tym śpiskom.

A u s t r y a.

(*z gaz. berl.*) *Wiedeń, dnia 14 listopada.* Xiążę Palatyn przybył tu z podróży swojey. O zaślubieniu z siostrą zmarłey jego małżonki, nic już nie mówią. Zostawił on dzieci swoje w *Schaumburgu* i puści się wkrótce w podróż do Włoch. Uda się on naprzód do spokrewnionych dworow modeńskiego, parmeńskiego i florenckiego; a potém do *Pizy*, dla przepędzenia ostrey pory roku w tameczném łagodném klimacie. Powrótu NN. Cesarstwa Ichmość nie spodziewają się tu przed 18 t. m., mówią też, że obie NN. Cesarzowe Rossyyskie powracać będą przez Wiedeń do Petersburga.

W okręgach zaciągu woyskowego w Wiedniu i okolicznie rekrutują teraz dla zwyczaynego dopełnienia regimentow.

Kawaler *Nell*, w Wiedniu, z powołania swego Chemik, zaleca od suchot płucowych wciąganie pary, która się z rozegrzania nasyconey kwasem octowym sody (a wogólności nasyconych kwasem octowym soli neutralnych) aż do rozkładu kwasu wydobywa.

Z Wiednia dnia 20. listopada. Onegday zszedł z tego świata na apoplexyą, Józef Hrabia *Wallis*, kawaler orderu złotego runa, i wielkiego krzyża królewsko-węgierskiego orderu ś. Szczepana, zaszczycony oraz złotym cywilnym krzyżem honorowym, C. K. rzeczywisty tayny radca, Szambelan, Minister stanu i konferencyi, prezes naywyższey władzy sprawiedliwości, niemniey prezes nadworney kommissyi sprawiedliwości, honorowy spółczłonek C. K. akademii sztuk nadobnych w *Wiedniu*, i członek królewsko-czeskiego Towarzystwa nauk, tudzież Towarzystwa patryotyczno-ekonomicznych wiadomości w *Pradze*.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(*z korr. hamb.*) Jenerał *Gourgaud* przybył z Anglii do dolney Saxonii.

Podług gazety *Morning Chronicle*, Pani *Letycya Bonaparté* miała prosić, ażeby jey wolno było odwiedzić syna na wyśpie ś. *Heleny*.

Wyrokiem Króla Bawarskiego, z dnia 23 października, ustanowiony został w *Monachium* fundusz dla synów uboższey szlachty, w celu dopomożenia im w nabywaniu nauk i oświecenia. Fundusz ten ma się utworzyć z opłat od wyniesienia do stanu szlacheckiego i udzielenia *godności szambellańskiey*. Z tego powodu nie będzie przyjęta żadna prośba o uwolnienie od takowych opłat.

Amerykanie chełpią się teraz, że w osobie Pani *Trench* mają śpiewaczkę, która nietylko że talentami swemi wyrównywa Pani *Catalani* w Europie, ale ją przewyższa.

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Komit. Cenz. Czł. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi pism peryodycznych.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 96.

Wilno dnia 29 Listopada 1818 roku.

Ogłoszenia.

UKAZ JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą.

Z Rządzącego Senatu

Podaje się do powszechney wiadomości.

1. *Rządzący Senat po wysłuchaniu wypisu z żurnału Komitetu JWW. Ministrów, w dniu 19 oktobra teraźnieyszego roku nastałego, w którym wyrażono:*

Ministeryum Finansów dokładając usilnego starania, względem akuratney wypłaty podatków, ciągle kommunikowało się z gubernialnemi zwierzchnictwami, potrzebując nieustannie ich pomocy do uzyskania remanentów z lat poprzednich, i w niedopuszczeniu narastania nowych zaległości — Lecz mimo te wszystkie naleganiа ponawiane Ukazami Rządzącego Senatu i zaleceniami Policyynego Ministeryum, pobłażania czyli nieczynność w niektórych Guberniach władz mieyscowych doprowadza umnożenie remanentów do niezwyczayney ilości, tak, iż te zaległości w całym Imperyum dochodzą do 96,000,000 rubli a w niektórych Guberniach nietylko równają się całoroczney Importancyi, ale i przewyższają oną — Takowy stan remanentow wtenczas, kiedy Manifestem 1814 roku zniesiono onych więcey 30,000,000 rubli; kiedy tym Guberniom, które ucierpiały w roku 1812, dano pieniężne wspomożenie, i po upłynieniu lat sześciu, same nawet ślady zniszczenia zagładzone bydź powinny, oraz kiedy w ogólności osobiste podatki tak są umiarkowane, że ledwo rownają się opłacie za robotę od 2 do 5 dni; jasno dowodzi osłabienie i niedbalstwo tych władz, którym uzyskiwanie remanentow poruczono; zwracając zaś uwagę, na tok większey części dzieł, w objekcie uzyskiwania remanentow w różnych Guberniach; okazuje się, że przewłóka czyli niepospiech w takowym uzyskiwaniu, pochodzi nie z niedostatku praw, i gruntownych prawideł, na ten przedmiot wydanych, lecz z osłabienia i zaniechania mieyscowych zwierzchnictw, gdyż na osnowie tychże samych praw w Guberniach, gdzie Gubernatorowie dokładają starania o wypełnieniu swoich obowiązkow, pobor remanentow z pospiechem się exekwuje — Z jakowych powodów Komitet JWW. Ministrów, postrzegając konieczność przedsięwziąść srogie prawne środki, do uzyskania narosłych w Imperyum remanentów, postanowił wyjaśnione, w przedstawieniu Ministerium Finansow rozporządzenie, potwierdzić i przyprowadzić do exekucyi na osnowie następney — Nayprzód: *przy oddaniu Obywatelskich majątkow w opiekę na mocy Manifestu 16 maja 1811 roku wraz i remanent uzyskiwać należy, wedle Ukazu 1769 roku maja 19 dnia przez wyprzedaż zboża i innych produktow, jeżeli te Wsie czyli majątki są krestencyine, nie zmnieyszając przytym dawnieyszey intraty —* Powtóre: *jeżeli po wyprzedaniu tych produktow nie wybierze się cała summa, na zaspokojenie Skarbowego remanentu, wówczas z udaleniem samego dziedzica z majątku, przyymować ony pod zarządzenie Opieki do uzyskania remanentu, poruczając tę opiekę somsiadującey pewney i odpowiedney Szlachcie, z obioru czyli przeznaczenia Marszałkow pod własną ich odpowiedzialnością wtem, że wybierające się przez opiekuna intrat całkowicie do exakcyów odsyłanemi będą —* Potrzecie: *w osadach czyli majątkach Skarbowych postępując wedle istotney mocy Manifestu 1811 roku, srogo zabronić Assessorom lub Sprawnikom przyymować do siebie remanentowe pieniądze, a zalecać na fundamencie 21 punktu odsyłać one do Ekxakcyow przy komunikacyach przez wybornych (Wóytow) —* Poczwarte: *przedpisać Gubernatorom, iżby oni ustawiczne mieli baczenie na działania w przedmiocie uzyskiwania remanentow Ziemskiey i Mieyskiey Policyi, i niedopuszczali do takich jawnych nadużyciów, jakie w niektórych Guberniach postrzeżonemi zostały, gdzie mnóstwo majątkow oddaje się w opiekę za remanent od 1. rubla do 10. 20, i tym podobne małe zaległoście, za nieuzyskanie tak mało znaczących remanentow, Członkowie niższych Ziemskich Sądow i Mieyskich Policyi, niezwłocznie mają bydź oddaleni od mieysc i oddawani pod Sąd, za niedbalstwo w obowiązkach —* Popiąte: *w zachodnich i Ostzeyskich Guberniach, w uzyskiwaniu z Starosciańskich, lub będących w dzierżawie Skarbowych majątków, kwarty i arendy postępować, wedle konstytucyi 1775 roku, piszącey w punktach 5 i 6. o dobrach Starościńskich, oraz Ukazu 1806 roku julii 17 dnia — Temi zaś ustawami zaleca się: 1szą w zachodnich Guberniach, za nieopłatę w pierwszey racie czyli terminie całey należney summy, uzyskiwać oną przez Wóyskową exekucyą, a po drugiey racie, odbierać majątek i wakującym ogłaszać; 2gą w Ostzeyskich Guberniach za nie opłatę w przeznaczonym terminie arendy unikczemniać kontrakt i possesora pozbawiać dzierżawy, z uzyskaniem za każdy miesiąc nieopłacenia po jednym procencie — O majątkach zaś naymiłościwiey oddanych w dzierżenie urzędnikom, w Ukazie 1807 roku xbra 24 dnia postanowiono, za niewypełnienie warunkow, wedle których oni są obowiązani zarządzać oddanemi im majątkami, niezwłócznie odbierać one do Skarbu i do upłynienia terminu wydawać im wybierające się z onych dochody, w skutek czego zelecić Izbom Skarbowym, iżby, na fundamencie wyżey zacytowanych Praw objawili nie akuratnym w opłacie Skarbowey należności, a) iżby oni wnieśli niezawodnie do Skarbu liczące się na nich remanenta w zupełności do 1go januaryi 1819 roku, b) iżby ci z nich, którzy mają dzieła za podanémi prośbami o przyczynieniu im w roku 1812 zniszczenia i o zmnieyszeniu arendowney opłaty, koniecznie do tegoż terminu zabezpieczyli liczący się na nich remanent do rozwiązania ich prośb, c) jeżeli pierwsi nie zaspokoją remanentu, a ostatni onego niezabezpieczą (rozumie się przez ewikcyą) do naznaczonego terminu, to w januaryi miesiącu 1819 roku opublikować, dzierżące się przez nich Skarbowe majątki do oddania przez publiczną licytacyą od daty ekonomicznego terminu tegoż 1819 roku —* Poszóste: *remanenta liczące się na Kupcach, i dopuszczone pobłażaniem Mieyskich Dum, Ratuszów i Magistratów mają bydź uzyskane z naywiększą srogością, i na fundamencie 6 punktu manifestu 1811 roku maja 16 dnia, zostawują się one na odpowiedzi rzeczonych Mieyskich Juryzdykcyi, a przeto przedpisać Cywilnym Gubernatorom, jeżeli te remanenta do 1go januaryi 1819 roku niebędą całkowicie zaspokojone, to pozostałą po tém terminie zaległość, niepodchodzącą pod kassatę czyli dar, uzyskać z Członków mieyskich dum, Ratuszów i Magistritów, w innych w zapuszczeniu tychże remanentów, nadal zaś wznowić skutki 52go i 98go punktow Mieyskiey Ustawy; i jeżeli, w postanowionym do objawienia kapitałow terminie od 1go decembra do 1go januaryi, kto z kupcow nie poda o kapitale swoim objawienia, i należnych procentowych pieniędzy nieopłaci, takiego w januaryi miesiąca z Giłdy wykasować i zapisać w Miszczaństwo z opublikowaniem w Gazecie obu stolic, i zabronieniem prowadzić handel samemu tylko kupiectwu należny.* Posiódme: *jeżeli, mimo to wszystko, dostrzeżonym zostanie, że mieyscowe Zwierzchnictwa przez swoją w obowiązkach nieczułość dopuszczą umnożenia się remanentów, w takim razie po zniesieniu się Ministeryum Finansow, z Ministeryum Policyi, na mocy 32go punktu ogólnego o Ministeryach postanowienia wysyłać do gubernii umyślnych posiadających ufność Urzędnikow, jako Inspektorow, z odpowiednią na to władzą i z ograniczeniem obrębow ich działań przez szczególną Instrukcyą — Rozkazali takowe postanowienie Komitetu JWW. Ministrow, dla wiadomości i należytego wypełnienia, opublikować — Oryginał za podpisem Rządzącego Senatu drukowany w S. Peterzburgu przy Senacie 9bra 7 dnia 1818 roku* (L. S.)

Wiernie przełożono na polski język, świadczę Sekretarz Wileńskiego Gubernialnego Rządu Kazimiérz Nowicki.

---

1. *Sąd Exdywizorski na skutek dekretu remissyynego Sądu Głównego 2go departamentu Gubernii Litewsko-Grodzieńskiey w roku teraźnieyszym na dniu 23 oktobra zapadłego w komplecie z osob niżey podpisanych złożony, do majętności Pawy w Powiecie Wołkowyskim sytuowaney, w celu zaskutecznienia prawideł przez Sąd Główny dwoma remissyynemi dekretami przepisanych, a tym samym dla usatysfakcyonowania kredytorow i pretensorow zeszłego Wincentego Butkiewicza przybyły, zawiadamia wszystkie interesowane osoby, iż przez rezolucyą akcesoryyną datty 19 9bra teraźnieyszego 1818 roku zaszłą, uznał komportacyą wszystkich dokumentow do tego konkursu posługiwać mogących do kancellaryi Ziem. Wołkow. w przeciągu czterotygodniowego czasu od datty zayścia wyż pomienioney akcessoryyney rezolucyi z dwuniedzielną persystencyą oney na wszystkich stronach pod winami sprzeciwieństwa i zjazd swóy ostateczny na dzień 15 januaryi 1819 roku udeterminował — W którym czasie, że ku oczewistemu rezpoznaniu dzieła przystąpi, i pretensye nieprzychodzących do exdywizyi wedle prawideł dekretu remissyynego Sądu Głó. Granicz. ammissyi i wiecznemu upadkowi podda, wszystkie do tegoż dzieła wpływać mogące i interessowane osoby ostrzega. Datt w Pacujach 1818 r. 9bra 19 d.*

Stan. Kołupayło Exdywizor Prezydujący.
Stanisław Hubarewicz Exdywizor.
Mikołay Ołdakowski Exdywizor.
Józef Rakowski Regent.

1. *Roku 1818 mca 9bra 25 dnia. Po zeszłym z tego świata WJPanu Stanisławie Eydziatowiczu Pułkowniku woysk Poll., pozostał szczupły sprzęt w Starostwie Gudokiemskiem w Pcie Trockim położonym. Przeto ja niżey podpisany jako będąc exekutorem testamentu w roku 1818 apryla 9 dnia również uczyniłem, jako i dopiero awizacyą, jeżeli znayduje się jaka familia, aby dla odebrania takowego spadku do Gudokiemia przybywała, lecz gdy to nie nastąpiło, zmuszony zostałem w roku 1818 weyść z prośbą do Sądu Ziem. Pttu Trockiego Dworzańsko opieką reprezentującego, raz dnia 16 julii, drugi raz 12 9bra, żądając iżby tenże Sąd przeznaczył wzmienionego sprzętu publiczną licytacyą, natenczas Sąd Ziem. Trocki przez rezolucyą swoją na dniu 16 9bra 1818 roku ogłoszoną, zadeterminował sprzedaż publiczną w dniu 22 Januar. 1819 roku, czując się bydź w obowiązku jeszcze raz uczynić awizacyą przez ninieysze pismo po raz ostatni krewnych zeszłego Półkownika Eydziatowicza ostrzegam, a mających chęć nabycia pomienionego sprzętu zawiadamiam, iż publiczna wyprzedaż ruchomości nieodmiennie 22 januaryi w mieście Trokach ułatwioną będzie. Dat jako wyżey.*

Sylwester Szteyn Exekutor czynionego Testamentu.

---

1 *Wedle Ukazu JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.*

UUrney Johannie Tyllowey oraz jey potomstwu z dokładem opieki, pozew przed Sąd Magistratu Wileńskiego prawem gościnnym sądzić się mający, z cytacyi UUrr. Kajetana Radcy departamentu Płockiego i Stanisława Kanonika Pułtuskiego Łunieskich mieszkańców Królestwa Polskiego którzy obżał. pozywają, mieniąc się i referując do dowodów u Sądu złożyć się mających, w szczególności zaś oto: iż co żałcy zeszłych Józefa i Jana De Tyllych rodzeni siostrzanowie i celem uzyskania pozostałey po nich sukcessyi przez Magistrat Wileński zamieszczonym do Gazet Kuryera Litew. i Korrespondenta Warszawskiego ogłoszeniami wezwani, gdy przedsiębrali miary i stosownie do nich w oznaczonym czasie dla odebrania teyże sukcessyi w magistracie Wileńskim zajawili się, znalezli w nim podaną przez obżał. WWMość pod dniem 30 maja bieżącego 1818 r. w rzeczy teyże sukcessyi prozbę. Celem przeto udowodnienia omylnym obżał. WWMość stosunku jako równie w obiekcie wyprobowania, że cała po zeszłych De Tyllach sukcessya na żałcych jako naybliższych krewnych ze skutkow prawa Ar. 17 z rozdz. 3 spadać powinny i oni ją tylko odzierżyć są władni pozywają i proszą przyjęcia i zatwierdzenia dowodow ze strony żałłcych składających się, a mocą onych przyznania całey sukcessyi po zeszłych De Tyllych pozostałey dla żałł. i oney im wydania, nakazania komportacyi na obżałney Tyllowey wszelkich dowodow, za jakiemi przedsiębierze probować spadku na siebie po De Tyllych sukcessyi, poczem skasowania wszelkich obżałł. stosunkow o przedsięwzięcie srodkow aby pozostałość po zeszłych De Tyllych do oczewistey rozprawy nieuległy jakowey stracie lub szkodzie o zdecydowaniu tego wszystkiego co czasu sprawy dowiedzionym i proszonym będzie o expens prawny. S. Z. M.

Roku 1818 miesiąca 9bra 25 dnia Woźny niżey wyrażony świadczę iż tego pozwu kopia zgodna z autentykiem z cytacyi Urodzonych Kajetana Radcy Departamentu Płockiego i Stanisława Kanonika Pułtuskiego Łunieskich mieszkańców Królestwa Polskiego, urodzoney Johannie Tyllowey oraz jey potomstwu z dokładem opieki jako nie mającey w tey gubernii osiadłości do drzwi Sądowych magistratu wileńskiego przybiłem.

Augustyn Jackowski W. P. Wileń.

Roku 1818 mca 9bra 25 dnia przed aktami miasta guberskiego Wilna, stanąwszy osobiście woźny Pttu Wileńskiego Augustyn Jackowski, ninieyszy kwit urzędownie zeznał, o czem i że jest waktach grodz. Swiadczę Jgnacy Misiewicz M. W. Reg.

Excerpt oświadczenia z Protokułu potocznego Ziem. Pttu Wileń. w dacie poniżey zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową Ziem. tegoż Pttu jest wydan.

Roku tysiąc ośmset ośmnastego miesiąca oktobra dwudziestego dziewiątego dnia, przed aktami Ziem. Pttu Wileń. stawając osobiście JP. Wincenty Rewkowski oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał następnie pisane. Oświadczenie imieniem W. JX. Teodora Wirszyły Prałata Katedry Zmudzkiey czyni się z następnego powodu: chociaż dekretem dyllacyinym Ziem. Pttu Wileńskiego między Sowietnikiem Daniłowiczem i dalszemi kredytorami nieletniego Giedgowda w roku jeszcze tysiąc ośmset siedmnastym septembra dwudziestego siódmego d. zapadłym, na oświadczającym decydowaną została komportacya papierow do Kancellaryi Ziem. Wileń. in spatio sześciu niedziel, jednak oświadczający (jak objaśniał na dekrecie Sądowi) z powodu powierzenia tychże papierow zeszłemu w uniwersytecie Wileń. professorowi Mickiewiczowi naowczas plenipotentowi kapituły Zmudzkiey dla zaszłey onego śmierci, niemogąc zpod opieczętowania wydybyć i komportacyi uzupełnić wterminie, zapisał oświadczenie, że za uzyskaniem z uniwersytetu, one zkomportuje, wszakże pomimo rekwirowanie prywatne o wydanie papierow i pomimo podaną prośbę do Sądu Ziem. Wileń. o odniesienie się do uniwersytetu Wileń. w celu odzyskania papierow, gdy rezolucyi nieotrzymał, oświadczający był znaglonym czekać przybycia sukcessorow Xiędza Mickiewicza którzyby po odpieczętowaniu składu po zeszłym Mickiewiczu professorze pozostałego, papiery wyextradowali, którzy w dość późnym czasie przybywszy, w bibliotece zeszłego Mickiewicza professora i papiery kapitule Zmudzkiey służące wynalazłszy, zaledwo in octobri oświadczającemu powrócili. Czyniąc zatym satysfakcyą dekretowi Ziem. Pttu Wileń. wyż datą przeznaczonemu, wedle rejestru papiery komportując i onym persystencyą trzymiesięczną zamierzając, wolne przezieranie w każdym czasie stronom interesowanym zachowując, dla wiadomości dostatecznieyszey o spełnieniu skutkow dekretu w zakomportowaniu papierow ninieysze zanosi się oświadczenie. U tego oświadczenia podpis w protokule następny, w imieniu aktora, podpisuję, Wincenty Rewkowski.

Zgodziłem z Protokułem Jan Zienkowicz Ziem. Wileń. Regent.

---

1. *Chcąc posięgnąć po kim majątek prawem naturalnego spadku, trzeba dowodami prawnemi okazać stopień naybliższego pokrewieństwa. Władysław Niemira zmarły bezpotomnie, istotnie pochodzący z familii niżey podpisanego i naybliższy z krwi, zostawił po sobie znaczny majątek, a mianowicie schedę Sądem Exdywizorskim majątku JW. Rzewuskiego za 1543 czer. zł., 7 zl. i gr 23 wydzieloną — W jakowey sukcessyi już z różnych uwiadomień i w gazecie umieszczonych, nabiera niżey podpisany przekonania, iż imiennicy Niemirowie, a nawet niekrewni zmarłego Władysława Niemiry do osiągnienia sukcessyi napierają się, ma sobie za obowiązek ostrzedz publiczność, że ta cała sukcessya nie do kogo innego jedno do familii Niemirow dziś jeszcze w majątku Trylesiu w Mińskiey Gubernii w Powiecie Mińskim leżącym mieszkającey należy — O co w czasie swoim niżey podpisany, uwolniwszy się od obowiązkow urzędowania, uczyni prawny dopominek, aby zaś o tém publiczność zawiadomioną była, przez ninieysze oświadczenie wszystkie interesowane osoby zawiadamia.*

Dominik Niemira Assesor Sądu Niż. Ziem. Pttu Miń.

Ogłoszenia po raz drugi i trzeci.

3 *Od Rządu gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż w skutek odezwy JW. Ministra Skarbu do JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora, i wedle przedłożenia w tém JW. Wojennego Gubernatora w tymże Rządzie gubernialnym otrzymanego, mają bydź wyprzedane z publicznego targu, znalezione w mieście Słonimie i miasteczku Jeramicie kontrabandne towary różnego koloru i dobroci, a mianowicie: sukna arszyn 185, perkalu $994\frac{1}{2}$, różney materyi 629, kalenkoru $53\frac{1}{2}$, płótna $506\frac{}{4}$, nankinu 232, dymikatonu $100\frac{1}{2}$, kamlotu $322\frac{1}{2}$, barakanu $175\frac{1}{2}$, muślinu $206\frac{1}{2}$, dymki $181\frac{1}{2}$, flanelli 40, rypsu 88, manszestru 19, piki $48\frac{3}{4}$, lewantyny $101\frac{3}{4}$, bordiur 174, axamitu $91\frac{1}{2}$, stametu 13, bachramu $385\frac{1}{2}$, petifeniu 606^{4}, grodynapolu $5\frac{1}{2}$, bląd $16\frac{1}{2}$, wstążek 1521, naboyki 5, mamisu 130, kitayki $34\frac{3}{4}$, fleru $34\frac{3}{4}$, meryny $95\frac{3}{2}$, kazimierku $90\frac{1}{2}$, petynety 262, kołpakow 40, kamizelek 46 sztuk; rękawiczek 44 i pończoch 23 par: a zatym życzący bydź uczęstnikami w kupowaniu tych towarow, zechcą przybywać do Kommissyi ustanowioney w mieście Wilnie dla uczynienia śledztwa o kontrabandach, na terminy: pierwszy dnia 2, drugi 5, a trzeci ostateczny 7 miesiąca decembra teraźnieyszego roku. Nowembra 14 dnia 1818 r. Sowietnik Ławrynowicz. Sekretarz Kazimierz Nowicki.*

Odebrano przez Sztafetę dnia 21 listopada 1818 roku o godzinie 11 przed północą.

3. *Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie wierzycieli JW. Leona Osztorpa b. Marszałka Ihu-*

ńsk. i Komandora, przez Remissę Mińs. Głównego Sądu 2 Departamentu ustanowiony, w terminie z zakresu pierwszo-zjazdowego dekretu wypadającym, do majętności Dukory w Powiecie Ihumen. sytuowaney zebrawszy się, tak w skutek Remissy, jakoteż dla przybliżenia stronom sprawiedliwości, poruczone sobie dzieło bez odkładow kończyć ma zamiar, a czuwając nad tém, iżby strony opoźnieniem swojego z pretensyami przyyścia, Sądu na próżną stratę czasu, massy zaś na powiększenie kosztow, nie narażały, dzień 5 decembra roku idącego przeznacza za termin, do którego wszyscy kredytorowie, pretensyow swych objaśnienia a debitorowi massy, na dopominki do ich regulujące się odpowiedź u Sądu złożyć są obowiązani, po czém całą konkursową sprawę dla zaferowania pryncypalnego wyroku od wyżey pomienionego terminu w namowę weźmie, i pilnując się reguł prawa oraz remissyynego dekretu na niestawających kredytorów ammissyą zakreślić, a na debitorach pod niestanność, summy poszukujące się wskazać będzie zmuszonym. O jakowem postanowieniu iżby każdy z interessowanych mógł byáź wiadomym w tym celu niniéyszą przez Gazety czyni awizacyą. — Datt w Dukorze roku 1818 miesiąca nowembra 19 dnia.

Stanisław Swiętorzecki Ziem. Ptłu Wiley. i Exdyw. Prez.
Józef Iwanowski Ziem. Ptłu Miń. Pisarz. Exdywizor.
Józef Stecewicz P. Z. P. Borys. Exdywizor.

---

2. Excerpt oświadczenia z Protokułu potocznego kancellaryi Miasta Wilna w dacie nizey wyjaśnioney zapisanego, roku 1818 miesiąca nowembra 12 dnia stronie potrzebującey urzędownie jest wydan.

Roku tysiąc ośmset ośmnastego miesiąca nowembra dwónastego dnia. Przed aktami Miasta Guberskiego Wilna, stanąwszy osobiście Starozakonny Leyba Jeremiaszewicz, Muyzel Obyw. Wileń., oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał, przez słowa: oświadczenie nomine Starozakonnego Leyby Jeremiaszewicza Muyzela obywatela Wileńskiego, na Starozakonnego Jankiela Aronowicza Żołudka mieszkańca Miasta Wilna zanosi się z następney okoliczności i otó: żałujący delator przed laty kilka wiodł z obżał. Jankielem handel kompaniczny, i wspólnie działając z obżał., wspólnie też wydawał z obżał. cerografy na odpowiedź z massy handlu kompanicznego, lecz uważywszy dla siebie większą spokoyność gdy się odłączy żałcy. delator od kompanii, uczynił nayprzód żeniem wszelkich debitow kom̃ zaco i na wiele była zamieszczona, i gdy w domowym układzie niemożna było z obżał. skończyć, przecinając rozwlekłemu procesowi koley, na kompromis żałcy. deltor. z obżał. zgodził się — Na którym cała massa kompanicznego handlu była rozbiera- obrachunek z massy ogólney, jaka w chodziła do obrutow kompanicznych, i jaka w xiędze handlowey, z wyrana, i wszystkie długi do massy, stosujące się zliczone koniec swóy wzięły, przez przyjęty obowiązek wypłacenia wszystkich cerografow na tabeli generalney wypisanych, i oddania takowych rozdartych żałcemu. delatorowi i gdy wolę dekretu kompromisorskiego zaczęto przez obżał. spełniać, po namyśleniu się znać i przygotowaniu się do faciendy w dniu ośmym marca tysiąc ośmset siedmnastego roku obżał. Jankiel Aronowicz Żołudek zagłady śladow debitow i kredytow złożone xięgi przychodow i rozchodow, w których pożyczka była zapisana z lokacyi gwałtownie odebrał i óne niewiadomo gdzie ukrył, jak o tem zaniesiony w aktach magistratu Wileńskiego manifest przekonywa przemilczawszy obżał. czas niejaki podstawił z ramienia swego Starozakonnego Berkę Kadysewicza z Merecza, który za cerografem do żał. już nienależnym lat kilka nie dopominając się żał. dopiero zakłucać zdeterminował, się i rubli srebrnych pięciuset nigdy niepożyczonych przez process dopominać się od żał. postępek takowy obżał. Jankiela Aronowicza Żołudka nietylko dla wyświecenia nie słusznego poszukiwania rubli pięcset żał. lecz i dla za pobieżenia, aby jeszcze z iakiemiś cerografami na kompanią dawanemi, a przez kompromiss zaspokojonemi i żałującemu zwrócić się przez obżał. powinnemi, a na obżał. sam Jankiel Aronowicz Żołudek ani ktokolwiek Subordynowany od jego, lub też kondyktowie nabywający, nieprozekwował, przez niniéysze oświadczenie ostrzegając, że żadnego zawinienia z rzeczy kompamii handlowey niema, któreby regulować się mogło do osoby żał. deltra zapowiada i że na przypadek zjawienia się jakich cerografow; że takowe są opłacone, uwiadawiając, tak przeciwko cerografowi na rubli pięcset w ręku podstawionego Berki Kadysewicza znaydującego się. z którym nigdy żadnego związku żałcy. niemiał i niejest dłużnym onemu, jako też przeciwko samemu obżał. Jankielowi Aronowiczowi Żołudkowi jako podstęp i napaść dopełniającemu manifestuję się, i w akta publiczne takowe zażalenie zapisuję. w Protokule podpisano. Leyba Jeremiaszewicz.

Izba Skarbowa Litewsko Wileńska, podaje do wiadomości, że niżey w tabelach pomienione dobra Skarbowe guber. Lit. Wileń. w różnych powiatach leżące, będą się oddawać przez publiczną licytacyą roku 1819 miesiąca februaryi 4, 6 i 8 dnia odbywać się mającey w dwónastą letnią arendowną possesyą od dwónastego apryla wspomnionego roku zaczynająca się. Przeto ktoby życzył otrzymać niżey wyrażonych majątkow arendę raczą dla aktu licytacyi przybydź na rzeczone termina do Izby Skarbowey Wileńskiey sami, lub prawnie przez nich umocowani plenipotenci, z ewikcyami odpowiedniemi dwóletniey intracie jaka z licytacyi wypadnie, równie też ze świadectwami Sądu głównego 2go Departamentu o swobodności majątkow lub kamienic w ewikcyą oddających się upewniającemi. Nowembra 21go dnia 1818 roku. Assessor Proniewicz Wydziału Ekonomicz. Expedo. F. Malewicz.

TABELLA.

O Skarbowych wakujących majątkach w dwónastoletnią arędowną possessyą od 12go apryla roku 1819go z publiczney licytacyi 4, 6 i 8 februaryi tegoż roku w Izbie Skarbowey Litewsko Wileńskiey odbywać się mającey, oddających się.

Nro.	Nazwiska majątow w Powiatach.	Stan majątkow i ich intrata stosownie do inwentarzy						
		folwarki	miasteczka	wsie i zaściańki	Dymow włościańskich	Liczba dusz męzk. wedle rewizii 1816 roku.	roczna intrata srebrem Rubli	Kop.
	Wileńskim.							
1	Folwarek Roupiszki	1	—	7	11	25	321	—
	Oszmiańskim.							
2	Krawcowszczyzna dzierżawa	—	—	—	1	—	35	90
3	Nerowka dzierżawa	—	—	—	—	—	60	—
4	Wieluczany i Swirszczany dzierżawa	—	—	2	8	—	217	—
	Trockim.							
5	Nowosiady dzierżawa	—	—	—	1	—	133	50
6	Buble dzierżawa	—	—	—	2	3	119	$32\frac{1}{2}$
7	Derkance Miedowarce dzierżawa	—	—	4	12	23	121	$93\frac{1}{2}$
	Wiłkomierskim.							
8	Onikszty Starostwo	2	1	49	Placowych 97 czynszow. ciągłych 314	1166	5834	$78\frac{3}{4}$
	Rossieńskim.							
9	Naczuny dzierżawa	—	—	—	—	—	30	—
10	Maxswity folwarek	1	—	7	30	72	739	$14\frac{1}{2}$
	Upitskim. w Mieście Poniewieżu.							
11	Traktyer	—	—	—	—	—	2618	54
12	Młyn	—	—	—	—	—	770	—
	Brasławskim.							
13	Małduciszki folwarek	1	—	—	8	26	215	80
14	Worliszki folwarek	1	—	5	25	97	526	90

T A B E L L A.

O Skarbowych majątkach w Guber. Wileńskiey, uległych sekwestracyi za nieopłatę przez teraźnieyszych possesorow skarbowych dochodow, przeznaczonych do oddania w dwónastoletnią arędę z publiczney Licytacyi w Izbie Skarbowey Wileń. 4, 6. i 8. februaryi w roku 1819 odbywać się mające.

Nro.	Nazwiska majątkow w Powiatach.	Stan majątkow stosownie do inwentarzy. Folwarki.	miasteczka	Dymy. Gruntowe	Dymy. ogrodowe i karczemne.	dusz płci męsk. wedle rewizyi 1816 roku.	Rocz. intrata. Srebrem. Rubli	kop.
	w Wileńskim.							
1	Matakiemłe milianiszki - - - - - -	—	—	4	—	4	84	45
2	Gierdziuny dzierżawa - - - - - -	—	—	4	—	4	69	15
3	Bystrzyckie starostwo - - - - - -	2	1	273	21	556	4183	$14\frac{1}{2}$
4	Gryciuny dzierżawa - - - - - -	1	—	31	10	99	643	80
5	Wileńskie Derewnictwo - - - - - -	1	—	7	—	14	83	$87\frac{1}{4}$
6	Jankuny dzierżawa - - - - - -	1	—	17	—	74	402	22
7	Zarluny pustosz - - - - - - -	—	—	—	—	—	6	$21\frac{3}{4}$
8	Bebrusy folwarek - - - - - - -	1	—	15	5	38	Inwentar. 181 licytacy. 2435 Assy.	70
9	Oszkinie starostwo - - - - -	1	—	39	—	87	745	18
10	Papunże Pelikany - - - - -	—	—	3	—	3	24 Licyto. 30	48 srebr —
11	Rotunce dzierżawa - - - - - -	—	—	5	—	4	73 Licyto. 130	32 srebr —
	w Trockim.							
12	Przełayskie starostwo - - - - - -	1	1	91	14	194	959	$22\frac{1}{4}$
13	Mejeryszki starostwo - - - - - -	1	—	13	1	30	278	55
14	Streypuny Buywuny dzierżawa - - -	1	—	4	—	12	230	$53\frac{1}{4}$
	w Brasławskim.							
15	Druyskie i zasnudzkie woytowstwo - - -	4	—	303	87	487	8394	$88\frac{1}{2}$
16	Dubinowskie starostwo - - - - - -	1	—	22	39	48	729	19
17	Brasławskiego część starostwa - - -	6	1	228	70	397	4045	$97\frac{1}{4}$
18	Miłasze dzierżawa - - - - - -	1	—	10	3	38	278	40
	w Wiłkomierskim.							
19	Kurkleckie starostwo - - - - -	1	—	63	—	176	1927	$60\frac{3}{4}$
20	Neczuny dzierżawa - - - - - -	—	—	6	—	11	121	$30\frac{1}{4}$
21	Kawle dzierżawa - - - - - - - -	1	—	6	—	13	108	17
22	Bukańskie starostwo - - - - - -	—	—	20	—	67	675	$37\frac{1}{4}$
23	Dawluny dzierżawa - - - - - -	—	—	25	—	64	449	$23\frac{1}{4}$
24	Grotele dzierżawa - - - - - -	—	—	2	1	—	42	$46\frac{3}{4}$
25	Jodkańskie starostwo - - - - - -	—	—	16	3	28	162	$45\frac{1}{2}$
26	Kermele pustosz - - - - - - -	—	—	—	—	—	91	—
27	Pomuszskie starostwo - - - - - -	1	—	45	—	93	1042 Licyta. 1808	$7\frac{1}{2}$ srebr —
	w Kowieńskim.							
28	Powierzenie dzierżawa - - - - - -	2	—	48	3	93	1173 Licyta. 1825	$64\frac{1}{4}$ srebr —
	w Rosieńskim.							
29	Bawże Pohorże dzierżawa - - - -	—	—	6	—	—	65	$32\frac{1}{2}$
30	Mołowiany dzierżawa - - - - - -	—	—	5	1	10	59	1
31	Małduny dzierżawa - - - - - -	1	—	5	1	7	163	65
32	Miłaycie dzierżawa - - - - - -	—	—	3	—	5	39	$51\frac{1}{2}$
33	Kiawki starostwo - - - - - - -	1	—	15	6	39	303 Licyta. 2601	10 assyg —
	w Szawelskim.							
34	Dargiany dzierżawa - - - - - -	—	—	6	—	—	78 Licyta. 199	30 srebr 50
	w Oszmiańskim.							
35	Trabskie starostwo - - - - - -	2	1	189	14	472	3802	$19\frac{1}{4}$
36	Czotyrki dzierżawa - - - - - -	—	—	9	—	19	182 Licyta. 188	25 srebr —
37	Koniuszstwo oszmiań. - - - - -	—	—	11	3	25	120 Licyta. 123	90 srebr —

2 Roku 1818 mca 9bra 2 dnia w skutek dekretow remissyynych Taxę i Exdywizyą maiętności Dulkiewicz w pttcie Borysow. sytuowaney aktorstwa W. Józefa Kowerskiego Sędziego Gran. Pttu Bor. na usatysfakcyonowanie jego wierzycieli przeznaczających, i na mocy dekretu pierwszo zjazdowego, Sąd Taxatorsko Exdywizor. w terminie z odkładu wypadłym, po przywołaniu i złączeniu stawających stron aktoratów, i po wysłuchaniu głosow produktowych wyrokiem swoim w dacie w górze wyrażoney, w skutek pierwszo zjazdowego dekretu, aktu inkwizycyi, kalkulacyi i werefikacyi z rodzaju sprawy między debitorem a possesorami wypadający, zadecydował, na odbywanie jakowych aktow, urzędników przeznaczył. Termin zjazdu na takowe akta na dzień 20 9bra roku teraznieyszego zakreślił. Po wyexpedyowaniu których, zjazd swóy na usatysfakcyonowanie kredytorów, i pretensorów W. Józefa Kowerskiego Sędziego na dzień 28 xbra roku teraznieyszego naznaczył. W jakowym terminie, że do pryncypalnego wyrokowania przystąpi zastrzegł, o czem iżby kredytorowie i pretensorowie wiedzieli i tak do aktow iako i pryncypalnego wyroku z dowodami sub amissione reï stawali, przez gazetę Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego ogłoszenia zawiadomić postanawił (i zawiadamia się.)

2. Znaydujący się tu z rossyyskiemi xiążkami, obwieszcza szanowną Publiczność: iż z przyczyny niektórych okoliczności, zostanie na krótki czas; zatém uprasza chcących kupować rozmaite rossyyskie xięgi przyspieszyć żądanie swoje do sklepu xięgarskiego, zostającego w domu ratuszowym pod N. 11.

2 Находящіяся здѣсь съ Россійскими Книгами, извѣщаетъ Почтенную Публику, что по разнымъ обстоятельствамъ остается онъ на короткое время; и потому проситъ имѣющихъ надобность въ разныхъ Россійскихъ Книгахъ ускорять своими требованіями, въ Лавку состоящую въ Ратушномъ Домѣ подъ N. 11 къ Книго продавцу Князеву.

---

2. Niżey podpisany Mechanik ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność, że wyniosł się do domu pod Numerem 52 na ulicy Sawicz w domu Leyba Potruchowicz.

Józef de Marquis.

Wyjeżdżają za granicę.

Szlachta powiatu Kowieńskiego; Franciszek i Ka-